

ДЪРЖАВЕН ФОНД "ЗЕМЕДЕЛИЕ"

РАЗПЛАЩАТЕЛНА АГЕНЦИЯ

1618 София, бул. "Цар Борис III" 136; Тел.: 81 87 202;
Факс: 81 87 267; e-mail: dfz@dfz.bg

**ДО
Г-ЖА ДЕСИСЛАВА ТАНЕВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО
ЗЕМЕДЕЛИЕ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

ОТНОСНО: Отчет за прилагането на Програмата за развитие на селските райони 2007-2013 от отдел „Прилагане на мерки за развитие на селските райони”, ДФЗ-РА

ОТДЕЛ „ПРИЛАГАНЕ НА МЕРКИ ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ”

I. ОТЧЕТ И АНАЛИЗ НА ДЕЙНОСТТА

I.1. Нормативна база

През 2008г. отдел „Прилагане на мерки за развитие на селските райони ” е съгласувал наредби по 14 мерки:

1. 111 „Професионално обучение, информационни дейности и разпространение на научни знания”
2. 112 „Създаване на стопанства на млади фермери”
3. 121 „Модернизиране на земеделските стопанства”
4. 122 „Подобряване на икономическата стойност на горите”
5. 123 „Добавяне на стойност към земеделски и горски продукти”
6. 141 „Подпомагане на полупазарни стопанства в процес на реструктуриране”
7. 142 „Създаване на организации на производителите”
8. 143 „Предоставяне на съвети и консултиране в земеделието в България и Румъния”
9. 223 „Първоначално залесяване на неземеделски земи”
10. 226 „Възстановяване на горския потенциал и въвеждане на превантивни дейности”
11. 321 „Основни услуги за населението в селските райони”
12. 322 „Обновяване и развитие на населените места”
13. 431_2 „Управление на МИГ, придобиване на умения и постигане на обществена активност на съответната територия”
14. 511 „Техническа помощ”

**ТАБЛИЦА 1 ТЕКУЩО СЪСТОЯНИЕ НА ПРИЕТИТЕ ЗАЯВЛЕНИЯ ЗА ПОДПОМАГАНЕ ПО
СТАРТИРАЛИТЕ МЕРКИ ОТ ПРОГРАМАТА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ (2007-2013) КЪМ
23 .09.2009 Г.**

На база на горе представените факти искам да предоставя по подробна информация по пробелните мерки, както и възможните решения

Мярка 112 „Създаване на стопанства на млади фермери”

Към настоящия момент по мярката са приети **5 431 бр.** заявления за подпомагане на обща стойност **265 552 818.00 лв.**

Общият бюджет, определен за мярката за целият период на прилагане на ПРСР е в размер на **200 613 189.00 лв.**, т.е. достатъчен за финансиране на **4 102 бр.** проекти в случай на финансиране с максималния размер за проект (25 000 евро).

ВЪЗМОЖНИ РЕШЕНИЯ

Решение 1- Отхвърляне на всички заявления, за които няма бюджет.

Решение 2 Вземане на решение от страна на Управителния съвет към Управляващия орган, дали заявленията за подпомагане, за които няма достатъчно финансови средства, за прехвърляне на бюджет към мярката, предвиден за друга по-непопулярна мярка кати 141 „Преструктуриране на полупазарни стопанства”.

Мярка 121 модернизация на земеделска техника

Общият бюджет по мярката е 1 119 344 619 лева, като той се разпределя на резервиран и нерезервиран както следва:

Код	Мярка	Общо за периода 2007-2013г.		
		ЕС	Общо публични средства	Общо публични средства
		субсидия		
121	Модернизиране на земеделските стопанства	376 499 189,00 €	470 623 986,25 €	920 460 511,03 лв.
121	Модернизиране на земеделските стопанства – нерезервиран	207 074 553,95 €	258 843 192,44 €	506 253 281,07 лв.
121	Модернизиране на земеделските стопанства – резервиран	169 424 635,05 €	211 780 793,81 €	414 207 229,96 лв.

Разпределение на резервирания бюджет:

а) най-малко 15 % от общия бюджет по мярката за инвестиции за прилагане на *Директива 91/676/ЕИО*;

б) най-малко 15 % от общия бюджет по мярката, включително за инвестиции по т. а, за привеждане на съществуващите преди 01.01.2008 г. животновъдни стопанства *от сектор "Мляко"* в съответствие с изискванията на стандартите на Общността;

- в) най-малко 15 % от общия бюджет по мярката, включително за инвестиции по т. а, за привеждане на съществуващите преди 01.01.2008 г. животновъдни стопанства от секторите *извън сектор "Мляко"* в съответствие с изискванията на стандартите на Общността;
- г) най-малко 5 % от общия бюджет по мярката за инвестиции за специални съоръжения и механизация, сгради, друга недвижима собственост и съответно оборудване, необходими за преминаване на стопанството *към биологично производство на земеделски продукти и храни* по смисъла на Регламент на (ЕИО) № 2092/91 на Съвета от 24 юни 1991 г. относно биологичното производство на земеделски продукти и неговото означаване върху земеделските продукти и храни (*ОВ L 198, 22.7.1991 г. и Българско специално издание: глава 15, том 02*).

От общо искани субсидия до момента в размер на 611 885 014 лева само около 61 милиона лева субсидия са по гарантираните бюджети. Анализа на даните показва, че средствата могат да покрият проектите приети в РА до 13.05.2009 – първи прозорец. За проектите приети след тази дата липсват средства за инвестиции извън гарантираните бюджети.

РЕШЕНИЯ

Решение 1 – Свърх договаряне на средства извън наличния бюджет, като в случай че европейските средства са недостатъчни проектите ще бъдат обезпечени със средства от националния бюджет.

Решение 2 – Одобряване до размера на наличния негарантиран бюджет и отказ на всички останали проекти.

Решение 3 – Подробен анализ и оценка на необходимите средства в абсолютна сума за достигане целите на гарантираните бюджети и освобождаване на остатъка от средствата за финансиране на проекти кандидатствали по негарантирани бюджети.

Мярка 321 и 322

Текущото състояние на заявленията за подпомагане по **мярка 321 "Основни услуги за населението и икономиката в селските райони"** и **мярка 322 "Обновяване и развитие на населените места"** от Програмата за развитие на селските райони за периода 2007 - 2013 г. е следното:

Общият бюджет по мярка 321 "Основни услуги за населението и икономиката в селските райони" за програмния период 2007-2013г. е в размер на 687 687 382 лв.

Общият бюджет по мярка 322 "Обновяване и развитие на населените места" за програмния период 2007-2013г. е в размер на 326 651 508 лв.

Общият брой на приетите проекти по **Мярка 321 „Основни услуги за населението и икономиката в селските райони”** към 08.09.2009г. е 448 бр. с общ размер на исканото финансово подпомагане по подадените заявления за подпомагане 1 684 765 522 лв. През първия период на прием на заявления за подпомагане по мярка **321 „Основни услуги за населението и икономиката в селските райони”** /01.09.2008г. до 15.05.2009г./ се приеха 443 заявления за подпомагане на стойност 1 678 157 362 лв.

Общият брой на приетите проекти по **Мярка 322 "Обновяване и развитие на населените места"** е 249 за първия период на прием на заявления за подпомагане /01.09.2008г. до 13.05.2009г./. Стойността на всички приети проекти е 373 075 020 лв.

Наличен бюджет

За проектите по **Мярка 321**, приети до 15.05.2009г. наличният бюджет е 436 413 487 лева.

За проектите по **Мярка 322**, приети до 13.05.2009г. наличният бюджет е 204 284 413 лева.

До момента по мярка 321 „Основни услуги за населението и икономиката в селските райони” са обработени и представени пред Експертна комисия за осигуряване на прозрачност (ЕКОП) проектите, които получават 60 точки и нагоре по таблицата за оценка на проектите, като общите одобрени разходи за тях са в размер на 277 092 974 лв. От определения бюджет за първия период на прием остават недоговорирани около 159 млн. лв. За договорирането на този останал наличен по мярката бюджет за периода до 15.05.2009г. ще бъдат обработени и проектите, получили 50 точки по таблицата за оценка на проектите.

До момента по мярка 322 "Обновяване и развитие на населените места" са обработени и представени пред Експертна комисия за осигуряване на прозрачност (ЕКОП) проектите, които получават 40 точки и нагоре по таблицата за оценка на проектите, като общите одобрени разходи за тях са в размер на 153 985 678 лв. От определения бюджет за първия период на прием остават недоговорирани около 50 млн. лв. За договориране на останалия наличен по мярката бюджет за периода до 13.05.2009г. ще бъдат обработени всички проекти.

Бюджетът на одобрените проекти **Мярка 321 „Основни услуги за населението и икономиката в селските райони”** представлява 63 % от общия бюджет по мярката.

Бюджетът на одобрените проекти **Мярка 322 "Обновяване и развитие на населените места"** представлява 62 % от общия бюджет по мярката

Направеният анализ показва, че са приети проекти многократно надвишаващи наличния бюджет, заложен по програмата. По мярка 321 поисканите субсидии сав размер на 1 684 765 522 лв. , а разполагаемия бюджет е 806 786 409 лв.

По мярка 322 поисканите субсидии са в размер на 375 029 879 лв. , а разполагаемия бюджет е 326 147 698 лв.

Цитираните по горе суми са на база искани сума от бенефициентите. В процеса на обработка тези суми могат да бъдат редуцирани след оценката за допустимост.

ВЪЗМОЖНИ РЕШЕНИЯ

Решение 1 - Отваряне на приема по мярката след обработка на всички приети до момента заявления след анализ на наличните средства .

Решения 2 - Прехвърлянето на средствата може да стане, чрез прехвърляне на бюджет от мярка в мярка от "Програмата за развитие на селските райони" и чрез прехвърляне на бюджет от Ос в Ос, след уведомяване на Управляващия орган.

С УВАЖЕНИЕ,

КАЛИНА ИЛИЕВА

**ИНФОРМАЦИЯ ЗА НАПРЕДЪКА ПО ПРОГРАМАТА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2007-2013 г.
КЪМ 21 септември 2009 г.**

Предмет: Повишаване на конкурентоспособността на земеделието, горите и преработвателната промишленост, изграждане на местен капацитет, инфраструктура и услуги в селските райони, опазване на биологичното разнообразие и водните ресурси

Общ бюджет: 3,242 млн. евро (ЕС – 2,609 млн. евро; национално съфинансиране – 633 млн. евро)

Програмен период: 2007 – 2013 г.

Управляващ орган: Министерство на земеделието и храните – дирекция „Развитие на селските райони“

Междинно звено: ДФ „Земеделие“ – Разплащателна агенция

Справка за приетите заявления, одобрени проекти и извършени плащания по стартиралите мерки от ПРСР							
Мярка	Общ бюджет по мярката съгласно ПРСР 2007-2013 /Публични разходи/	Приети заявления		Оставащ бюджет по мярката на база размер на исканите средства включени в заявлението за подпомагане	Проекти със сключени договори		
		брой	стойност на исканата субсидия		брой сключени договори	одобрени допустими разходи	одобрена субсидия
ОС 1	2 356 514 991 лв	8 435					
111 "Професионално обучение, информационни дейности и разпространение на научни знания"	200 303 775 лв	91	30 137 365 лв	170 166 410 лв	0	0 лв	0 лв
112 "Създаване на стопанства на млади фермери"	200 303 775 лв	5 431	265 532 452 лв	-65 228 677 лв	#REF!	#REF!	#REF!
121 "Модернизиране на земеделските стопанства"	920 460 511 лв	2 165	611 885 014 лв	308 575 497 лв	#REF!	#REF!	#REF!
122 "Подобряване на икономическата стойност на горите"	47 130 300 лв	0	0 лв	47 130 300 лв	0	0 лв	0 лв
123 "Добавяне на стойност към земеделски и горски продукти"	471 302 997 лв	122	147 073 812 лв	324 229 185 лв	0	0 лв	0 лв
141 "Подпомагане на полупазарни стопанства в процес на реструктуриране"	282 781 799 лв	625	9 167 953 лв	273 613 846 лв	0	0 лв	0 лв
142 "Създаване на организации на производители"	23 565 150 лв	1	58 675 лв	23 506 475 лв	0	0 лв	0 лв
143 "Предоставяне на съвети и консултиране в земеделието в България и Румъния"	11 782 575 лв	по мярката не се приемат / одобряват заявления					

Мярка	Общ бюджет по мярката съгласно ПРСР 2007- 2013 /Публични разходи/	Приети заявления		Оставащ бюджет по мярката на база размер на исканите средства включени в заявлението за подпомагане	Проекти със сключени договори		
		брой	стойност на исканата субсидия		брой сключени договори	одобрили допустими разходи	одобрена субсидия
ОС 2 *	1 520 450 722 лв	106 370					
211 "Плащания за природни ограничения на фермери в планински райони"	456 135 217 лв	73 090					
212 "Плащания за природни ограничения на фермери в райони, различни от планинските"	76 022 537 лв	30 285					
214 "Агро-екологични плащания"	851 452 403 лв	2 907					
223 "Първоначално залесяване на неземеделски земи"	79 063 438 лв	45	6 839 020 лв	72 224 418 лв	0	0 лв	0 лв
226 "Възстановяване на горския потенциал и въвеждане на превантивни дейности"	57 777 127 лв	43	3 374 644 лв	54 402 483 лв	0	0 лв	0 лв
ОС 3	1 716 566 831 лв	1 431					
311 "Разнообразяване към неземеделски дейности"	274 650 694 лв	42	14 776 296 лв	259 874 398 лв	0	0 лв	0 лв
312 "Подкрепа за създаване и развитие на микропредприятия"	248 902 190 лв	663	192 614 552 лв	56 287 638 лв	0	0 лв	0 лв
313 "Насърчаване на туристическите дейности"	60 079 839 лв	21	7 039 872	53 039 967 лв	0	0 лв	0 лв
321 "Основни услуги за населението и икономиката в селските райони"	806 786 409 лв	449	1 684 765 522 лв	-877 979 113 лв	0	0 лв	0 лв
322 "Обновяване и развитие на населените места"	326 147 698 лв	256	375 029 879 лв	-48 882 181 лв	0	0 лв	0 лв
ОС 4	150 576 039 лв	91					

Мярка	Общ бюджет по мярката съгласно ПРСР 2007- 2013 /Публични разходи/	Приети заявления		Оставащ бюджет по мярката на база размер на исканите средства включени в заявлението за подпомагане	Проекти със сключени договори		
		брой	стойност на исканата субсидия		брой сключени договори	одобрили допустими разходи	одобрена субсидия
41 "Прилагане на стратегиите за местно развитие"	105 403 227 лв	В ПРСР е предвидено мярката да стартира през 2009г.					
421 "Междутериториално и транснационално сътрудничество"	10 038 403 лв	В ПРСР е предвидено мярката да стартира през 2010г.					
431-1 "Управление на МИГ, придобиване на умения и постигане на обществена активност на съответната територия за избрани МИГ (прилагащи стратегии за местно развитие)"	21 080 648 лв	В ПРСР е предвидено мярката да стартира през 2009г.					
431-2 "Придобиване на умения и постигане на обществена активност на съответните територии за потенциални МИГ в селските райони"	14 053 763 лв	91			71	11 802 199 лв	11 802 199 лв
511 "Техническа помощ"	240 921 660 лв	37	15 609 978 лв		29	3 940 179 лв	15 609 978 лв
611 "Доплащания към директните плащания"	355 650 124 лв	по мярката не се одобряват заявления - за всички кампании до момента					
ОБЩО	6 340 680 365 лв	10 082	3 363 905 034 лв				